

Bryssel den 17 april 2019
(OR. en)

8638/19

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0128 (NLE)**

**EDUC 211
CULT 73
JEUN 58
SOC 317**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Föreg. dok. nr:	7922/19
Komm. dok. nr:	9229/18 + ADD 1
Ärende:	Förslag till RÅDETS REKOMMENDATION om en övergripande strategi för språkundervisning och språkinlärning – <i>Antagande</i>

Utbildningskommittén har granskat det ovannämnda förslaget till rådets rekommendation så att det kan antas vid mötet i rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) den 22–23 maj 2019. Texten kan nu godkännas av alla delegationer.

Coreper uppmanas därför att överlämna texten till rådet så att den kan antas och därefter offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om en övergripande strategi för språkundervisning och språkinlärning

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 165 och 166,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

och av följande skäl:

- (1) I meddelandet *Stärka den europeiska identiteten genom utbildning och kultur*¹ presenterar Europeiska kommissionen en vision om ett europeiskt område för utbildning där högkvalitativ och inkluderande utbildning och forskning inte hindras av gränser, där det har blivit normalt att tillbringa en tid i en annan medlemsstat för att studera eller arbeta, där många fler talar två språk utöver sitt modersmål och där människor har en stark känsla för sin identitet som européer, för det gemensamma europeiska kultur- och språkarvet och dess mångfald.

¹ COM(2017)673 final.

- (2) Under den informella delen av toppmötet i Göteborg om rättvisa jobb och tillväxt diskuterade stats- och regeringscheferna utbildningens och kulturens roll för Europas framtid. I sina slutsatser av den 14 december 2017² uppmanar Europeiska rådet medlemsstaterna, rådet och kommissionen att i enlighet med sina respektive befogenheter fortsätta arbetet på detta område.
- (3) I sina slutsatser, som antogs i Barcelona den 15 och 16 mars 2002, efterlyste Europeiska rådet ytterligare insatser på utbildningsområdet ”för att förbättra grundläggande kompetens, i synnerhet genom undervisning i minst två främmande språk från mycket tidig ålder”.
- (4) Läs- och skrivkunnighet och kompetensen flerspråkighet definierades som några av de åtta nyckelkompetenserna i rådets rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande³.
- (5) Kompetensen flerspråkighet⁴ står i centrum för visionen om ett europeiskt område för utbildning. I en situation med allt större rörlighet i utbildnings- och arbetssyfte inom unionen, en ökande migration från tredjeländer till unionen samt ett övergripande och världsomspännande samarbete måste utbildningssystemen ta förnyad ställning till utmaningarna inom språkundervisning och språkinläring och de möjligheter som Europas språkliga mångfald ger upphov till.
- (6) Mer och bättre språkinläring och språkundervisning kan stärka den europeiska dimensionen i utbildningen. Det kan främja utvecklingen av en europeisk identitet i hela dess bredd, som kompletterar lokala, regionala och nationella identiteter och traditioner, samt en bättre förståelse av unionen och dess medlemsstater. Kompetensen flerspråkighet ger en bättre förståelse av andra kulturer och bidrar på så sätt till utvecklingen av medborgarskapskompetens och demokratisk kompetens.

² EUCO 19/1/17 REV 1.

³ EUT C 189, 4.6.2018, s. 1.

⁴ Europarådet använder termen ”plurilingualism” om flerspråkighet hos individer. I Europeiska unionens officiella handlingar används emellertid termen ”multilingualism” för att beskriva både individuella kompetenser och situationen i olika samhällen. Detta beror delvis på svårigheten att göra åtskillnad mellan plurilingualism och multilingualism på andra språk än engelska och franska.

- (7) Nästan hälften av alla européer⁵ säger sig inte kunna föra ett samtal på något annat språk än det egna förstaspråket⁶. Avsaknaden av kompetensen flerspråkighet är en källa till problem och hindrar meningsfull kommunikation mellan offentlig förvaltning och enskilda, särskilt i gränsregioner⁷.
- (8) Det är bara fyra av tio elever inom sekundärutbildningen som uppnår nivån ”självständig användare” i sitt första främmande språk, vilket indikerar förmågan att föra ett enkelt samtal. Det är endast en fjärdedel som uppnår denna nivå i sitt andra främmande språk⁸. En jämförande analys av språkens roll inom utbildningen har visat att de flesta medlemsstaterna har problem när det gäller att säkerställa ett adekvat läranderesultat inom språk. Även om det förekommer problem inom alla utbildningssektorer, är de särskilt akuta inom yrkesutbildningarna, där man lägger mindre tonvikt på språkinläring.
- (9) Brister i kompetensen flerspråkighet är fortfarande ett av de största hindren för att delta i EU:s utbildnings- och ungdomsprogram. Omvänt kommer högre kompetens i fråga om flerspråkighet att göra det möjligt för människor att dra större nytta av de möjligheter som den inre marknaden erbjuder, såsom fri rörlighet för arbetstagare, och att fatta bättre underbyggda beslut vad avser möjligheterna i andra EU-länder.
- (10) Kompetensen flerspråkighet ger konkurrensfördelar för såväl företag som arbetssökande – om den ingår som del i en rad olika kompetenser som är nödvändiga. Det finns en positiv korrelation mellan kunskaper i främmande språk och sannolikheten att ha ett arbete. Resultaten av den senaste undersökningen om yrkesinriktad fortbildning (CVTS 2016) visar emellertid att endast 7,9 % av företagen (som utbildar sina anställda) skickar sina anställda på språkkurser (från 22,1 % i Slovakien till 0,5 % i Irland).

⁵ Särskild Eurobarometerrapport från 2012 om européerna och deras språk.

⁶ Förstaspråk: språkvariant/er som förvärvats och använts i tidig barndom (ungefär före två eller tre års ålder) och på vilka den mänskliga språkförmågan först förvärvades. Denna term är att föredra framför modersmål, som ofta är olämplig då förstaspråket inte nödvändigtvis enbart härrör från modern.

⁷ Kommissionens meddelande *Att stärka tillväxt och sammanhållning i EU:s gränsområden*, COM(2017) 534.

⁸ Europeiska kommissionen (2012) – Den första europeiska undersökningen om språkkunskaper – en sammanfattning.

- (11) För att man ska kunna upprätthålla nuvarande levnadsstandarder, stödja en hög sysselsättning och främja social sammanhållning i morgondagens samhälle och arbetsliv kommer människor att behöva de rätta kunskaperna och kompetenserna. Att uppnå högre kompetens i fråga om flerspråkighet kan utgöra ett stöd för ökad rörlighet och ett allt större samarbete inom unionen. Detta är också av avgörande betydelse för att säkerställa en fullständig integration av barn, studerande och vuxna med invandrarbakgrund.
- (12) I ett samhälle som blir alltmer mobilt och digitalt finns det behov av att undersöka nya vägar till lärande. Framför allt ger den digitala utvecklingen möjlighet att lära sig och använda allt fler språk utanför klassrum och läroplaner. Dagens bedömningsförfaranden återspeglar inte denna utveckling fullt ut.
- (13) Den första principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter innebär att var och en har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som tillåter att individen deltar fullt ut i samhället och framgångsrikt klarar övergångar på arbetsmarknaden. Kompetensen flerspråkighet är en av de nyckelkompetenser som är nödvändiga för att främja anställbarhet, personlig tillfredsställelse, aktivt medborgarskap, interkulturell förståelse och social inkludering. Denna kompetens definieras som ”förmågan att på ett effektivt och lämpligt sätt använda olika språk för kommunikation”.
- (14) Mer än hälften av medlemsstaterna erkänner officiellt regionala språk eller minoritetsspråk inom landets gränser i rättsliga eller administrativa sammanhang, inbegripet nationella teckenspråk. Ett flertal av dessa språk överskrider nationsgränserna. De språk som tillkommer på grund av invandrar- eller flyktinggrupper kompletterar språkbilden i Europa.
- (15) Skolorna blir alltmer medvetna om det nödvändiga i att säkerställa att alla barn, oberoende av bakgrund och förstaspråk, uppnår en mycket god nivå i undervisningsspråket, i förekommande fall med hjälp av särskilda stödåtgärder. Detta främjar rättvisa och lika möjligheter samt minskar risken för att elever lämnar skolan med högst grundskoleutbildning.

- (16) Språkmedvetenhet i skolorna kan inbegripa medvetenhet om och förståelse för alla elevers läs- och skrivkunnighet och deras kompetens i fråga om flerspråkighet, även kunskaper i språk som inte förekommer i skolans undervisning. Skolorna kan skilja mellan vilka nivåer av kompetensen flerspråkighet som behövs beroende på sammanhang och syfte samt varje elevs situation, behov, förmåga och intresse.
- (17) Bristen på lärare i vissa ämnen, inbegripet moderna utländska språk, nämns som ett problem i mer än hälften av Europeiska unionens utbildningssystem, och flera medlemsstater har infört reformer eller incitament för att åtgärda bristen på språklärare. Dessa reformer och incitament kan inbegripa stipendier för att locka personer med akademisk examen i språk som har annan yrkeserfarenhet till läraryrket eller reformerade program för lärarutbildning.
- (18) Initiativ för att förbättra nyckelkompetenser inom skolundervisningen, inbegripet genom en bättre koppling mellan erfarenheter från världen utanför skolan och den teoretiska undervisningen, användning av digital teknik samt stöd till innovation i skolorna, har stärkt inriktningen på läranderesultat. De har även främjat förvärvandet av kompetensen flerspråkighet.
- (19) Språk- och innehållsintegrerad inläring, dvs. ämnesundervisning på ett främmande språk, och digitala verktyg och online-verktyg för språkinläring har visat sig vara effektiva för olika elevkategorier. Språklärare i hela Europa kan fortsätta att utvecklas inom sitt yrke, både genom att uppdatera sina digitala färdigheter och genom att lära sig hur de bäst kan utöva sin undervisning med hjälp av olika metoder och ny teknik. En förteckning över öppna lärresurser, med beaktande av Europarådets arbete, kan vara till nytta för dem i detta avseende.

- (20) Olika initiativ i Europa har varit till stöd för definitionen och utvecklingen av kompetensen flerspråkighet. Den gemensamma europeiska referensramen för språk ger stöd för inläring och undervisning av alla språk och är ett transparent, enhetligt och övergripande referensverktyg för att bedöma och jämföra kunskapsnivåer. Den skiljer mellan användare på nybörjarnivå, självständiga användare samt avancerade användare, varvid användare på den senare nivån kan arbeta eller studera på språket i fråga. År 2018 kompletterades detta verktyg med nya deskriptorer för förmedling, teckenspråk och andra områden samt med kollationer av deskriptorer för unga studerande i syfte att göra referensramen mer tillgänglig för en bredare publik.
- (21) Europass-språkpasset är en standardiserad mall för självbedömning av språkkunskaper där den gemensamma europeiska referensramen för språk används. Det hjälper medborgarna att informera om sina språkkunskaper under en period av rörlighet, antingen för sysselsättningsändamål eller utbildningsändamål, och ger samtidigt arbetsgivarna bättre information om arbetskraftens språkkunskaper.
- (22) Europeiska utmärkelsen för språkprojekt⁹ belönar toppkvalitet och innovation inom språkundervisningen i alla deltagande länder. Den utgör ett incitament för skolorna och andra institutioner att använda nya metoder och strategier för att gripa sig an lokala, regionala, nationella eller europeiska prioriteringar. Den har bidragit till att öka medvetenheten om det europeiska samarbetet i fråga om språkundervisning och språkinläring och att förstärka den flerspråkiga dynamiken mellan olika utbildningssektorer.
- (23) Samtliga medlemsstater har insett behovet av att främja flerspråkighet och utveckla kompetensen flerspråkighet i unionen. Europeiska kommissionen kommer att arbeta med ett förslag till en ny uppsättning europeiska riktmärken för utbildning, inbegripet alternativ för datainsamling, som kan komma att inbegripa ett nytt europeiskt riktmärke för språkkunskaper, för att kunna ge en bättre bild av kompetensen flerspråkighet i unionen. Dessa riktmärken kommer att diskuteras och beslutas av rådet i samband med att en ny strategisk ram för utbildning efter 2020 fastställs.

⁹ Europeiska utmärkelsen för språkprojekt delas ut på nationell nivå och stöds genom programmet Erasmus+.

- (24) Kompetensen flerspråkighet förvärvas under hela livet, och det bör finnas möjligheter att lära sig språk i livets alla skeden. I denna rekommendation behandlas dock särskilt grund- och sekundärutbildningen, i den mån detta är möjligt inbegripet förskoleverksamhet och barnomsorg och grundläggande yrkesutbildning.
- (25) Denna rekommendation respekterar till fullo principerna om subsidiaritet och proportionalitet.

RÅDET REKOMMENDERAR HÄRMED MEDLEMSSTATERNA ATT

i enlighet med nationell lagstiftning och EU-lagstiftning, tillgängliga resurser och nationella förhållanden, och i nära samarbete med alla berörda parter

1. undersöka hur alla ungdomar kan få hjälp att, före avslutad gymnasieutbildning och i de fall detta är möjligt, uppnå en kompetensnivå i minst ett europeiskt språk förutom undervisningsspråket som gör det möjligt för dem att effektivt använda språket för sociala ändamål, lärande och yrkesmässiga ändamål, samt främja förvärvandet av ytterligare ett (tredje) språk på en nivå som gör det möjligt för dem att delta i samtal som flyter på ett naturligt sätt¹⁰,
2. tillämpa övergripande strategier för att förbättra språkundervisning och språkinläring på nationell, regional och lokal nivå eller i skolorna, beroende på vad som är lämpligt och, i förekommande fall, med användning av de bifogade policyexemplen i bilagan,
3. säkerställa att alla sektorer inom grundskole- och gymnasieutbildning omfattas, varvid man bör börja så tidigt som möjligt och inkludera grundläggande yrkesutbildning,

¹⁰ Inläring av klassiska språk som klassisk grekiska och latin kan ingå i elevens språkrepertoar.

4. som en del av sådana övergripande tillvägagångssätt, stödja utvecklingen av språkmedvetenhet i skolor och institutioner för utbildning och yrkesutbildning genom att
- a) aktivt stödja och erkänna elevernas och lärarnas rörlighet, inbegripet genom att utnyttja de möjligheter som erbjuds inom ramen för relevanta unionsfinansieringsprogram,
 - b) stärka kunskaperna i undervisningsspråken som grundval för ytterligare läranderesultat och utbildningsresultat i skolan för samtliga elever, särskilt elever med invandrar- eller flyktningbakgrund eller från missgynnade miljöer,
 - c) hjälpa eleverna att bredda sina kunskaper i undervisningsspråken genom att stödja lärarna när det gäller användningen av specifika språk inom respektive ämnesområde, bland annat genom att öka medvetenheten om olika språkregister och särskild vokabulär,
 - d) främja kontinuitet i språkundervisningen mellan de olika skolnivåerna,
 - e) värdera den språkliga mångfalden bland eleverna och använda den som en läranderesurs vid språkinläring som inbegriper föräldrar, andra omsorgsgivare och lokalsamhället i stort,
 - f) överväga möjligheter att bedöma och validera språkkunskaper som inte ingår i läroplanen men som härrör från informellt lärande (t. ex. när det gäller elever med invandrar- eller flyktningbakgrund eller tvåspråkig bakgrund) eller från undervisning inom ett formellt skolsystem i ett annat land där eleven tidigare har bott, exempelvis genom att utöka urvalet språk som kan ingå i elevens kvalifikationer efter avslutad skolgång,
 - g) stärka användningen av den gemensamma europeiska referensramen för språk, i synnerhet för att inspirera till utveckling av läroplaner och tester för och bedömningar av språk,

- h) säkerställa att stöd tillhandahålls skolor vid fastställandet av deras egna strategier för språkinlärning samtidigt som den nationella lagstiftningen iakttas, och hjälpa skolorna att aktivt värdesätta och ta vara på sin språkliga mångfald,
 - i) ge skolor och utbildningscentrum möjlighet att stärka sitt europeiska perspektiv t. ex. genom att fortsätta genomföra Europeiska utmärkelsen för språkprojekt, ta fram utmärkelser för skolor med ett särskilt europeiskt perspektiv och anordna nationella evenemang kring språklig mångfald,
5. stödja lärare, utbildare, inspektörer och skolledare när det gäller att utveckla språkmedvetenheten i skolor genom att
- a) i förekommande fall investera i grundläggande utbildning och fortbildning för språklärare för att stärka deras kompetens och locka till sig och behålla personal, så att man kan upprätthålla ett brett språkutbud inom grundskole- och gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen,
 - b) främja frivilligt samarbete mellan institutioner med ansvar för grundutbildning och fortbildning för språklärare,
 - c) inbegripa förberedelser för språklig mångfald i klassrummet i grundläggande utbildning och fortsatt yrkesmässig utveckling för lärare och skolledare,
 - d) främja studieperioder utomlands för lärarstudenter och samtidigt uppmuntra alla lärare, utbildare, inspektörer och skolledare till rörlighet,
 - e) främja integreringen och erkännandet av rörlighet i utbildningssyfte i utbildningen av språklärare, så att alla nyutexaminerade språklärare gärna får möjlighet att under en termin studera eller undervisa utomlands, särskilt genom programmet Erasmus+,

- f) verka för användning av eTwinning¹¹ och andra former av virtuellt samarbete samt träffar för nätverksbyggande för att berika lärandet i skolorna och utveckla lärares och elevers kompetens i fråga om flerspråkighet,
 - g) främja kollaborativ undervisning mellan språklärare och lärare i andra ämnen,
- 6. uppmuntra forskning inom och användning av innovativ, inkluderande och flerspråkig pedagogik, inbegripet exempelvis användning av digitala verktyg, ömsesidig förståelse och metoder för ämnesundervisning på ett främmande språk (språk- och innehållsintegrerad inlärning) samt göra grundutbildningen för lärare mer innovativ,
 - 7. kontrollera vilka språkkunskaper som förvärvas under olika utbildningsstadier och på så sätt komplettera befintlig information om språkinlärningen,
 - 8. rapportera via befintliga ramverk och instrument om erfarenheterna av och framstegen inom främjandet av språkinlärning,

OCH VÄLKOMNAR HÄRMED KOMMISSIONENS AVSIKT ATT

- 9. stödja uppföljningen av denna rekommendation genom att underlätta ömsesidigt lärande medlemsstaterna emellan och i samarbete med medlemsstaterna ta fram flerspråkiga verktyg och resurser, exempelvis
 - a) riktlinjer för hur man kan koppla undervisning i och bedömning av språk till den gemensamma europeiska referensramen för språk¹²,
 - b) evidensbaserat vägledningsmaterial om nya former av lärande och stödinsatser, även för språk utanför läroplanen,

¹¹ eTwinning är en samarbetsyta för lärare på skolstadierna från förskola till gymnasieskola som finns på en säker internetplattform.

¹² På grundval av erfarenheter och ackumulerad expertis från Europarådets upprättande och uppdateringar av referensramen samt Europeiska centrumet för moderna språks och Europeiska kommissionens tillämpning av detta arbete inom lärarutbildningen via gemensamt finansierade projekt.

- c) digitala verktyg för språkinlärning och yrkesmässig utveckling för utbildande personal på språkinlärningsområdet, såsom mooc-kurser, verktyg för självbedömning¹³ samt nätverk, inbegripet eTwinning och Teacher Academy via School Education Gateway,
 - d) metoder och verktyg för stöd till kontrollen av kompetensen flerspråkighet i unionen,
10. stärka rörligheten för skolelever, studerande inom yrkesutbildningen samt för lärare, utbildare, inspektörer och skolledare inom ramen för Erasmus+-programmet samt allmänt stödja användning av unionens finansieringsmöjligheter, såsom Erasmus+, Horisont 2020, Asyl-, migrations- och integrationsfonden (Amif) eller de europeiska struktur- och investeringsfonderna, när så är lämpligt, för genomförandet av denna rekommendation med bilaga, utan att detta på något sätt föregriper förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram,
11. stärka samarbetet på språkinlärningsområdet med Europarådet och Europeiska centrumet för moderna språk i syfte att främja innovativa metoder för språkundervisning och språkinlärning samt öka medvetenheten om språkinläringens avgörande roll i det moderna samhället,
12. rapportera om uppföljningen av genomförandet av denna rekommendation, främst via befintliga ramverk och verktyg.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande

¹³ Europass erbjuder för närvarande ett verktyg för självbedömning av språkkunskaper, och hur effektivt detta fungerar kommer att utvärderas som ett led i genomförandet av Europass-beslutet.

**Språkmedvetenhet i skolor –
utarbetande av övergripande strategier för språkinlärning**

Övergripande språkstrategier kan stödja genomförandet av rekommendationen om språkinlärning. I denna bilaga förtecknas ett antal pedagogiska principer och exempel på god praxis som har som gemensam nämnare att de syftar till att öka den allmänna språkmedvetenheten i skolan med det slutliga målet att förbättra resultaten i fråga om språkinlärning.

Språkundervisning är en viktig del i alla ämnen, med tanke på hur språk används i klassrummet och den centrala roll språk har för inlärning och förståelse av ett ämne. Att behärska akademiskt språk går hand i hand med utvecklingen av kunskaper i och förståelse av ämnet.

Språkmedvetenhet i skolor och institutioner för utbildning och yrkesutbildning kan stärka insikten om att språkinlärning är en dynamisk och ständigt pågående process. Tillägnandet av det första språket och dess olika stilnivåer hänger nära samman med och fortsätter parallellt med inlärningen av andra språk, på olika kunskapsnivåer, motsvarande varje elevs situation, behov och intressen.

Språkmedvetenhet i skolor och institutioner för utbildning och yrkesutbildning kan stimulera till reflexioner om den språkliga dimensionen på alla nivåer inom skolans organisation, undervisning och praktiska verksamhet: inom läs- och skrivutveckling, inlärning av främmande språk, ämnesundervisning och för erkännande av andra språk som elever bidrar med, i kommunikation med föräldrar och med skolmiljön i stort, osv.

En sådan insikt om språkmedvetenhet kan främjas av ett nära samarbete mellan de olika aktörerna i skolgemenskapen, helst utifrån en syn på skolan som en organisation för lärande eller en strategi som omfattar hela skolan.

För att stärka språkmedvetenheten i skolor och institutioner för utbildning och yrkesutbildning har följande exempel på god praxis fastställts:

1. Flerspråkighet i skolor och institutioner för utbildning och yrkesutbildning

- En positiv inställning till språklig mångfald kan bidra till att skapa en språkvänlig miljö där inläring och användning av flera språk uppfattas som en rikedom och en tillgång. Medvetenheten om vikten av språkinläring och om de pedagogiska, kognitiva, sociala, interkulturella, yrkesmässiga och ekonomiska fördelarna med en mer omfattande språkanvändning kan ökas och uppmuntras.
- Utvecklingen av språkkunskaper och språkmedvetenhet kan integreras tvärgående i läroplanerna. När språk kopplas samman med andra ämnen kan ett mer autentiskt lärande skapas som är inriktat på verkliga situationer.
- Elevers motivation att läsa språk kan förbättras med hjälp av kopplingar mellan utbildningsinnehåll och elevernas egna liv och intressen samtidigt som hänsyn tas till informellt lärande och samverkan med fritidsaktiviteter uppmuntras. Kopplingarna mellan språkutövande i det dagliga livet och skolor eller institutioner för utbildning och yrkesutbildning kan stärkas genom erkännande av tidigare språkinläring och genom möjligheten att inkludera kompetens i fråga om flerspråkighet som härrör från informellt lärande (t. ex. när det gäller elever med invandrar- eller flyktingbakgrund eller tvåspråkig bakgrund) eller från undervisning inom ett formellt skolsystem i ett annat land där eleven tidigare har bott, i avgångsbetyg från skolan.
- Elevens hela språkrepertoar kan värdesättas och stödjas i skolan och även användas som en pedagogisk resurs för alla elevers fortsatta lärande. Eleverna kan hjälpa varandra i lärandet, förklara sina språk för varandra och jämföra språk sinsemellan.
- Skolor kan erbjuda ett större språkutbud utöver de viktigaste globala kommunikationsspråken. Denna möjlighet kan utnyttjas på olika sätt beroende på om landet har två eller flera officiella språk, eller om det finns ett uttalat intresse för att främja inläring av språket i ett grannland.

- Inrätta partnerskap mellan institutioner inom förskoleverksamhet och barnomsorg och skolor i gränsområden så att barn uppmuntras att lära sig sina grannars språk från tidig ålder och så att språkbarriärerna minskar i gränsöverskridande områden.
- Ytterligare uppmuntra skolor och institutioner för utbildning och yrkesutbildning att använda Europeiska språkdagen och den europeiska utmärkelsen för språkprojekt för att främja språkinlärning och språklig mångfald. Främja utmärkelser för skolor med en särskild europeisk dimension för att verka för ett europeiskt perspektiv för skolor och utbildningscentrum.

2. Effektiv och innovativ undervisning för en bättre språkinlärning

- De digitala verktygens potential kan användas fullt ut för att främja språkinlärning, språkundervisning och språkbedömning. Tekniken kan kraftigt bidra till att bredda språkutbudet, ge möjligheter till språkexponering och vara mycket användbar för att stödja de språk som inte lärs ut i skolan. Att utveckla kritiskt tänkande och mediekompetens samt en ändamålsenlig och säker teknikanvändning kan i detta sammanhang utgöra en mycket viktig faktor för inlärning.
- Virtuellt samarbete mellan skolor genom eTwinning och andra former av virtuellt samarbete kan ge ungdomar möjlighet att förbättra språkinlärningen, samarbeta med elever från andra länder och förbereda sig för rörlighet i syfte att studera, utbilda sig eller volontärarbeta utomlands.
- Elevrörlighet, bland annat genom Erasmus+, kan bli ett regelbundet inslag i lärandeprocessen. Detta bör även omfatta virtuell rörlighet och större rörlighet för personal.
- En blandning av diagnostisk, formativ och summativ bedömning kan användas av lärare, utbildare och elever för att kontrollera och utvärdera språkutvecklingen. Individuella språkportföljer används för att följa framstegen, exempelvis genom Europeiska språkportföljen eller Europass-språkpasset.

3. Stöd till lärare och utbildare

- Lärare i moderna språk kan uppmuntras att delta i utbytesprogram med länder där deras målspråk talas, som en del av deras grundutbildning och/eller fortsatta yrkesutveckling. Man kan tänka sig att alla nytexaminerade språklärare gärna ska ha fått möjlighet att under en termin studera eller undervisa utomlands.
- Lärare och utbildare i andra ämnen än moderna språk kan få ökad språkmedvetenhet och kunskap om språkpedagogik samt skaffa sig strategier för att stödja eleverna.
- Språkassistenter kan ingå i språkundervisningen, med utnyttjande av de möjligheter som erbjuds genom programmen för utbyte mellan medlemsstaterna.
- Möjligheter till fortsatt yrkesmässig utveckling kan göras tillgängliga för lärare (genom nätverk, praktikgemenskaper, storskaliga webbaserade språkkurser, kompetenscentrum, gemensamt nätbaserat lärande, kollaborativ aktionsforskning, etc.) för att hålla dem uppdaterade om de senaste pedagogiska nyheterna och vidareutbilda dem.

4. Partnerskap och kopplingar inom skolmiljön i stort till stöd för språkinlärning

- Skolor och institutioner för utbildning och yrkesutbildning kan samarbeta med föräldrar om hur de kan stödja barnens språkinlärning, särskilt för barn som växer upp med fler än ett språk eller som använder ett annat språk än undervisningsspråket hemma.
- Skolor och institutioner för utbildning och yrkesutbildning kan utveckla partnerskap med språkcentrum/språklaboratorier, offentliga bibliotek, kulturcentrum eller andra kulturföreningar, universitet och forskningscentrum i syfte att skapa intressantare inlärningsmiljöer för att berika språkinlärningen och förbättra och förnya undervisningen.

- Skolor, institutioner för utbildning och yrkesutbildning och lokala myndigheter kan föra samman resurser för att skapa språkcentrum med ett större språkutbud i syfte att bevara mindre utbredda språk och/eller språk som inte lärs ut i skolan.
 - Samarbete med arbetsgivare i närområdet eller på andra orter kan bidra till ökad förståelse av vikten av kompetensen flerspråkighet i arbetslivet och även bidra till att säkerställa att förvärvad kompetens i fråga om flerspråkighet effektivt främjar anställbarhet.
 - Gränsöverskridande partnerskap mellan utbildningsinstitutioner i gränsområden kan uppmuntras. Man kan underlätta rörligheten för studerande, lärare, utbildare och administrativ personal samt doktorander och forskare genom att erbjuda information på och kurser i de språk som talas i grannlandet i fråga. Främjande av flerspråkighet inom dessa gränsöverskridande partnerskap kan bidra till att förbereda studenter för arbetsmarknaden på båda sidor om gränsen.
 - Främja samarbete mellan institutioner för utbildning för lärare.
-